



Orienteringssak

Arkivsak-dok. 24/30034-52
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Utvalg	Møtedato
Fylkeseldrerådet	26.01.2026
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	05.02.2026

Den kulturelle spaserstokken i Agder 2025

Følgende tas til orientering:

Bakgrunn og formål:

Den kulturelle spaserstokken i Agder (DKSS) er en fylkeskommunal støtteordning som skal gi eldre tilgang på kunst og kultur, og legge til rette for samarbeid mellom kultursektoren og helse- og omsorgssektoren i kommunene.

Midlene skal brukes til profesjonell kunst- og kulturformidling innen alle sjangre og uttrykk, og gi eldre et tilpasset kulturtilbud på arenaer der de befinner seg i dagliglivet.

Regionplan Agder har som mål å legge til rette for et inkluderende samfunn der alle kan delta og bruke sine ressurser. Lokalsamfunnene skal være tilrettelagt for alle, uavhengig av funksjonsevne og alder, og bidra til et mer aldersvennlig samfunn der flere eldre klarer seg selv lengre. Ettersom flere eldre skal bo hjemme, er det viktig med tiltak som kan stimulere til aktivitet og motvirke isolasjon. Forskning viser at deltakelse i kulturaktiviteter er helsefremmende og reduserer utenforskap.

DKSS ordningen er et konkret fylkeskommunalt folkehelseiltak og virkemiddel, som bidrar til å skape et mer aldersvennlig Agder, i tråd med Regionplan Agder.

Status og nøkkeltall

- **Budsjett 2025:** kr 1 861 000 fordelt til kommunene etter antall innbyggere over 70 år, med en minstesum på kr 25 000 per kommune. Beløpet indeksreguleres ikke per i dag og har ikke vært endret siden 2020.
- **Aktivitet:** Rapportene for 2025 viser stor aktivitet med 915 innrapporterte arrangementer rettet mot målgruppen og gode besøkstall.
- **Arenaer:** De fleste arrangementene foregår på omsorgssentre, helsehus og dagsenter, men også på bibliotek, kulturhus og frivilligsentraller. Noen kommuner arrangerer også turer.
- **Innhold:** Musikk er det mest populære og brukte kulturuttrykket, men det tilbys også foredrag om lokal kulturhistorie, matkultur, fortellerteater og mer.

- **Effekt:** Kommunene rapporterer at ordningen skaper viktige sosiale møteplasser for målgruppen, og reduserer ensomhet. Tilbudet bidrar til gode opplevelser og økt livskvalitet for mange eldre i Agder. Ordningen er også en viktig oppdragsgiver for kunst- og kulturaktører i regionen, og kommunene har fokus på å booke inn lokale og regionale kunst- og kulturaktører.
- **Demografisk utvikling:**
 - 2020: 38 100 personer over 70 år
 - 2025: 44 600 personer
 - 2030 (prognose): 50 700 personer

Organisering og samarbeid

Kommunene som mottar midler, forplikter seg til å utforme et kulturtilbud under paraplyen «Den kulturelle spaserstokken», og til å rapportere om aktivitetene. De fleste kommuner samarbeider på tvers av kultur- og omsorgssektoren, ofte med aktivtører på omsorgssentrene. Det foregår også samarbeid på tvers av kommunegrenser om booking av artister som drar ut på turne. Flere kommuner samarbeider også med frivilligsentraler, elderråd og frivillige, og det jobbes flere steder med å utvikle den type samarbeid.

Fylkeskommunens tilskudd er relativt beskjedent per kommune (se vedlegg), og dekker kun utgifter til artister og kulturaktører. Administrative oppgaver og øvrige kostnader håndteres av kommunene selv. Til tross for at beløpene ikke er store, rapporterer kommunene at tilskuddet er helt avgjørende for gjennomføring av arrangementene. De har blitt svært dyktige til å skape stor aktivitet og merverdi med de midlene som stilles til rådighet.

Agder fylkeskommune arrangerer årlig nettverkssamling for kommunene. Disse samlingene gir faglig påfyll, inspirasjon, erfaringsutveksling og samarbeid på tvers, noe som bidrar til videreutvikling av ordningen.

Oppsummering

Den kulturelle spaserstokken er et viktig folkehelseiltak som bidrar til et mer aldersvennlig Agder. Ordningen gir eldre tilgang til profesjonell kunst og kultur, skaper sosiale møteplasser og motvirker isolasjon. Den demografiske utviklingen med stadig flere eldre understreker behovet for å vurdere hvordan ordningen kan tilpasses og videreutvikles for å møte fremtidige behov.

Administrasjonen vil i løpet av 2026 legge frem en sak som evaluerer dagens ordning, og se på hvordan ordningen kan videreutvikles.

Vedlegg

Tildelinger Den kulturelle spaserstokken 2025